

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Політологія»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 Політологія галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Андрій КРИСОВАТИЙ

(протокол № 1 від 27 серпня 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2023 р.

В.о.ректора

Андрій КРИСОВАТИЙ

(наказ № 192 від «1» серпня 2023 р.)

Тернопіль - 2023

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми**

«ПОЛІТОЛОГІЯ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 Політологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Проректор з наукової роботи

Зеновій ЗАДОРОЖНИЙ

**Директор Навчально-наукового центру
підготовки та атестації здобувачів
вищої освіти та наукових кадрів**

Олена СИДОРОВИЧ

**Директор Навчально-наукового
Інституту міжнародних відносин
імені Б. Д. Гаврилишина**

Ірина ІВАЩУК

**Завідуюча кафедрою
політології та філософії**

Тетяна ЧОЛАЧ

Гарант ОНП

Олег РУДАКЕВИЧ

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 052 «Політологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Західноукраїнський національний університет, кафедра політології та філософії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з політології
Офіційна назва освітньої програми	Політологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Первинна акредитація в 2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень (8 рівень до набрання чинності ЗУ «Про освіту № 2545-VIII від 05.09.2017 року та НРК в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019 р.»)
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	zunu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Метою програми є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі ступенем доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 052 Політологія, здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної та практичної діяльності у сфері теоретичної, прикладної та практичної політології, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 052 Політологія)</p>	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: дослідження владно-політичних відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), зокрема, політичних ідей та концепцій, проблем влади та публічної політики, формальних та неформальних політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, етнополітики та націєтворення, світової політики та політики окремих країн і регіонів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики. Оволодіння методологією сучасних соціальних наук, прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери.</p> <p>Набуті компетентності можуть бути застосовані в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: принципи, поняття, категорії та концепції політичної науки. Здобувач вищої освіти навчається загальним та спеціальним підходам і методам нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, спеціальних політологічних дисциплін.</p>
	<p>Методи, методики та технології: критичний аналіз, оцінка та синтез інноваційних політологічних ідей, загальнологічні, теоретичні, емпіричні методи наукового пізнання, методи математичного моделювання та статистичного аналізу; методики оцінювання, моделювання та прогнозування розвитку політичних явищ і процесів на різних рівнях функціонування політичної системи суспільства у поєднанні із сучасними інноваційними технологіями.</p> <p>Інструменти та обладнання: бібліотечні ресурси та технології, зокрема сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційно-технічні системи та програмні продукти, що застосовуються в політичній науці та практиці; програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання, що дає змогу досягати цілей навчання, комп'ютерна техніка; технічні засоби навчання.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма зорієнтована на формування загальнонаукових, науководослідних, спеціальних та мовних компетенцій, що дадуть можливість аспірантам отримати концептуальні та методологічні знання в галузі політології для започаткування, планування, коригування та реалізації ґрунтовного самостійного наукового дослідження та його успішного захисту у формі дисертаційної роботи.</p>

<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Програма фокусується на інноваційності, міждисциплінарному характері, синергії філософських, методологічних, спеціальних, лінгвістичних та соціокультурних знань, що сприятимуть формування компетентності у науково-професійній та педагогічній діяльності, вільного спілкування з колегами, науковою спільнотою та суспільством з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з політології українською та англійською мовами.</p> <p>Ключові слова: політика, політологія, політична влада, політична система суспільства, політичні права і свободи, політична діяльність, політичний інститут, політична еліта, громадянське суспільство, політична культура та ідеологія, етнополітологія, нація, національна держава, міжнародні відносини.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливості програми полягають у формуванні інноваційних спеціальних компетентностей та програмних результатів через вивчення концептуальних засад сучасних політичних відносин, діяльності політичних інститутів, політико-культурних інститутів та етнополітичних процесів, спрямованих на розвиток та зміцнення української державності; створення умов для поєднання аспірантом науково-дослідної роботи з включенням їх у реальні політичні відносини регіону та країни.</p> <p>Наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування у зарубіжних університетах-партнерах, з якими укладені договори про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Наукова, викладацька, експертна та управлінська діяльність у закладах освіти, органах державної влади та місцевого самоврядування, інституціях громадянського суспільства, засобах масової інформації.</p> <p>Випускник аспірантури має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме: 2310 – викладач університету та інших закладів вищої освіти; 2310.1 – професор та доцент; 2443.1 – науковий співробітник, науковий співробітник-консультант; 2443.2 – політолог, експерт з суспільно-політичних питань, політолог-оглядач.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливе здобуття наукового ступеня доктора наук. Докторантура за спеціальністю 052 Політологія або іншими спорідненими (суміжними) спеціальностями галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних та інтерактивних технологій, елементів дистанційного навчання, виконання проєктів, педагогічної практики, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної</p>

	взаємодії, дослідницький характер навчання.
--	---

Оцінювання	Оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захист звітів та дисертаційної роботи.
-------------------	---

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у політичній сфері, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних політологічних знань та/або професійної практики.
-----------------------------------	---

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень.</p> <p>ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК08. Цінунання та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Здатність розробляти та управляти проектами.</p>
-------------------------------------	--

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	<p>СК01. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК02. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології і володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.</p> <p>СК03. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів і процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, етнополітичних процесів, світової політики та політики окремих країн і регіонів.</p> <p>СК04. Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.</p> <p>СК05. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.</p> <p>СК06. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.</p>
---	--

СК07 Здатність фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

7 – Програмні результати навчання

Підсумковими та інтегративними результатами навчання за освітньо-науковою програмою «Політологія» рівня доктора наук за спеціальністю 052 «Політологія» має бути отримання таких знань, умінь та навичок:

РН01. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.

РН02. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.

РН03. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності.

РН04. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

РН05. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

РН06. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, етнополітичних процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

РН07. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

РН08. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

РН09. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

РН10. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми, мають науковий ступінь і/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями. Наявність технічних засобів (мультимедійне устаткування, комп'ютери), обладнання, приладів та інструментів (тематичні стенди, таблиці, дидактичні матеріали). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає нормативним вимогам. Комп'ютерні лабораторії, що обладнані наступним устаткуванням: мультимедійний екран Sopur – 1 шт.; проектор Leater LX402U-LCD 1024 x 768 XGA (1 шт.); лазерний принтер Canon iSENSYS LBP6020; ПК DEPO Race X140S (1шт.); ПК DEPO Neos 260 W7_P64 (11 шт.); монітор 19 Samsung E1920NR (12); ПК Athlon x2 220 2,8 GHz (8 шт.); монітор Samsung 21 (8 шт.).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Онлайн-бібліотека, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін, методичні рекомендації та вказівки з вивчення дисциплін. Офіційний веб-сайт https://www.zunu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до угод ЗУНУ
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до угод ЗУНУ та угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до нормативно-правових документів.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Політологія» та їх логічна послідовність

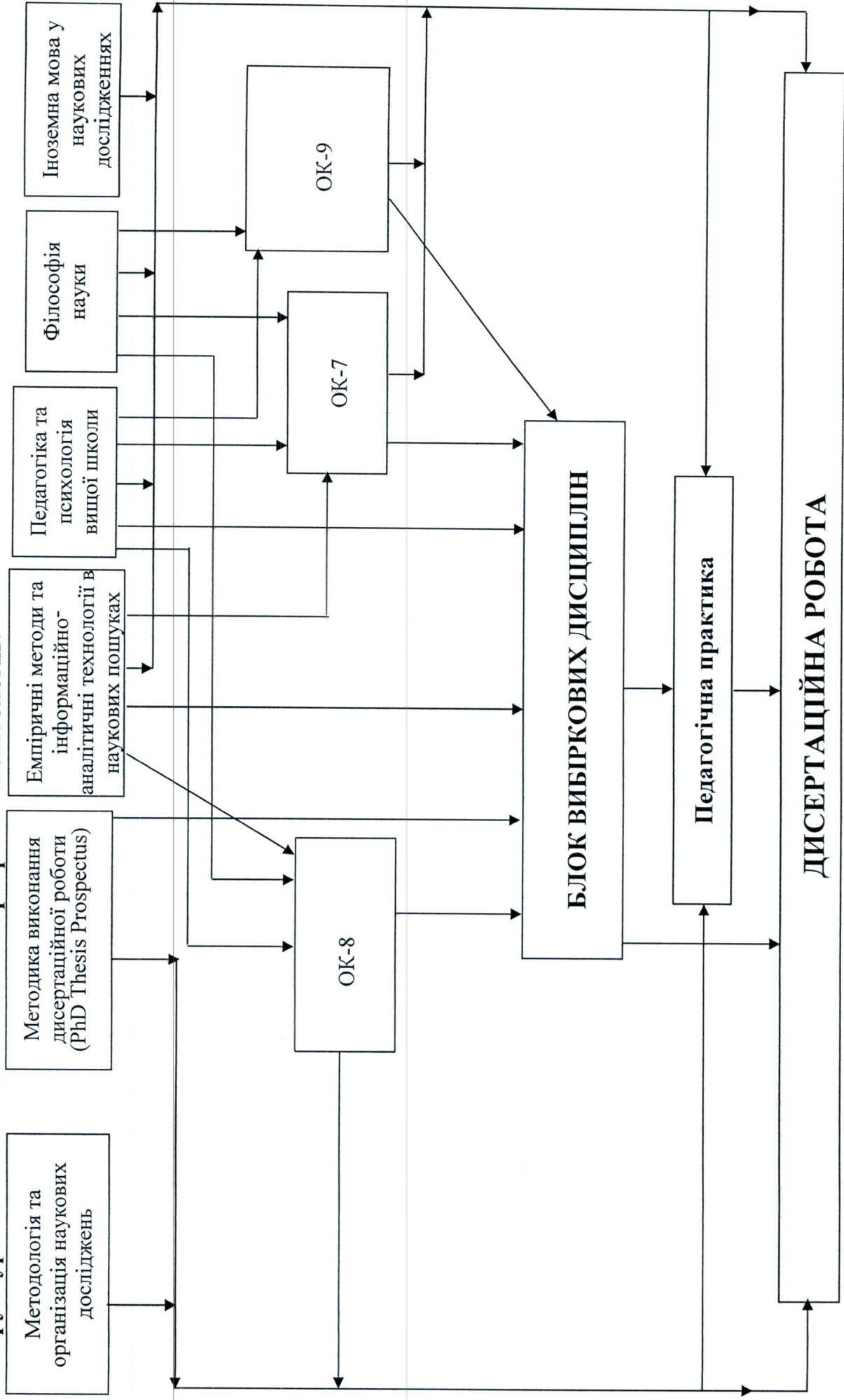
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4

Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Методологія та організація наукових досліджень	4	залік
ОК 3	Педагогіка та психологія вищої школи	4	залік
ОК 4	Іноземна мова у наукових дослідженнях	6	екзамен
ОК 5	Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)	5	залік
ОК 6	Емпіричні методи та інформаційноаналітичні технології в наукових пошуках	5	залік
ОК 7	Теоретико-методологічні засади дослідження національної політичної культури	5	екзамен
ОК 8	Політичні процеси, відносини та інститути	5	екзамен
ОК 9	Етнополітичні процеси в Україні	5	екзамен
ОК 10	Педагогічна практика	2	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45	
Загальний обсяг вибіркового компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми «Політологія»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії із політології є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі політології, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань політичної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях. Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів), а також відгуки опонентів мають бути розміщені на веб-ресурсах закладу вищої освіти або відповідного структурного підрозділу відповідно до законодавства. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗУНУ функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;

- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення своєчасного підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи аспірантів, за освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗУНУ і здобувачів наукового ступеня «доктор філософії»;
- 9) інших необхідних процедур і заходів.

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-наукової програми «Політологія»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПРН 1		•								
ПРН 2				•						•
ПРН 3	•		•		•					
ПРН 4					•		•	•	•	
ПРН 5					•	•	•	•	•	
ПРН 6	•							•		
ПРН 7	•	•				•	•	•	•	
ПРН 8								•	•	
ПРН 9					•	•				
ПРН 10			•							•